

A TANÁCS (EU) 2020/1351 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**(2020. szeptember 25.)****a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Lett Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) 2020. augusztus 7-én Lettország pénzügyi támogatást kért az Uniótól annak érdekében, hogy kiegészítse a Covid19-világjárvány hatásának, valamint a munkavállalókat és önfoglalkoztatókat érintő társadalmi-gazdasági következményeinek kezelésére irányuló nemzeti erőfeszítéseit.
- (2) A Covid19-világjárvány és a Lettország által a járvány megfékezése érdekében végrehajtott rendkívüli intézkedések, valamint a járvány társadalmi-gazdasági és egészségügyi következményei várhatóan drámai hatást gyakorolnak az államháztartásra. A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése azzal számolt, hogy Lettország államháztartási hiánya és államadóssága 2020 végére a bruttó hazai termék (GDP) 7,3 %-a, illetve 43,1 %-a lesz. A Bizottság 2020. nyári időközi előrejelzése szerint Lettország GDP-je 2020-ban várhatóan 7 %-kal esik vissza.
- (3) A Covid19-világjárvány következtében Lettországban a gazdaságilag aktív népesség jelentős része nem tudta folytatni tevékenységét. Ily módon a (4)–(7) preambulumbekkezdésben ismertetetteknek megfelelően a kényszerszabadságolt munkavállalók kompenzációs rendszere és a kapcsolódó támogatási rendszerek – a leállásiidő-támogatás és a gyermekek után járó munkavállalói kedvezmény –, az exportágazat bértámogatási rendszere, az egészségügyi szakemberek és a kulturális ágazatban foglalkoztatottak bértámogatása, valamint az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos egészségügyi kiadások és a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos betegbiztosítási ellátások miatt hirtelen és nagymértékben megnövekedtek Lettország közkiadásai.
- (4) A Lettország 2020. augusztus 7-i kérelmében említett, „A Covid19 terjedése által érintett önfoglalkoztatók leállásiidő-támogatásáról szóló 2020. március 31-i 179. sz. kormányrendelet” és „A leállásiidő-támogatásra és a késedelmes adófizetés részletekben történő visszafizetésére, illetve annak legfeljebb három évig történő halasztására jogosult, a Covid19-válság által érintett munkáltatókról szóló 2020. március 26-i 165.sz. kormányrendelet” bevezette a kényszerszabadságolt munkavállalók kompenzációs rendszerét. A rendszer a magánszektorbeli vállalkozások kényszerszabadságon lévő alkalmazottainak fizet béreket. A rendszer a munkavállaló fizetésének 50–75 %-át fedezi, a vállalkozás méretétől függően, munkavállalónként és havonta 700 EUR felső határral. A kényszerszabadságolt munkavállalók kompenzációs rendszeréhez kapcsolódik a leállásiidő-támogatás és a gyermekek után járó munkavállalói kedvezmény. A Lettország 2020. augusztus 7-i kérelmében említett, „Az állami költségvetési programon belüli «nemzeti vészhelyzetekre képzett alapok» pénzügyi forrásainak elosztásáról szóló 236. sz. kormányrendelet” alapján a leállásiidő-támogatási rendszer minimális juttatást biztosít azon kényszerszabadságon lévő munkavállalóknak vagy önfoglalkoztatóknak, akik a munkavállalótól független okok miatt nem jogosultak a kényszerszabadságolt munkavállalók kompenzációs rendszere keretében nyújtott támogatásra, vagy a rendszer keretében kevesebb mint 180 EUR-t kapnak. A juttatás minimális támogatási szintet biztosít, hogy minden munkavállaló vagy önfoglalkoztató legalább havi 180 EUR összegű ellátásban részesüljön.

A gyermekek után járó kedvezmény rendszere kiegészítő támogatást nyújt azoknak a kényszerszabadságon lévő munkavállalóknak, akiknek eltartott gyermekük van. Az intézkedés az (EU) 2020/672 rendeletben említett csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz hasonló intézkedésnek tekinthető, mivel jövedelemtámogatást nyújt a munkavállalóknak és az önfoglalkoztatóknak, ami hozzájárul a gyermekgondozás költségeinek fedezéséhez az iskolabezárások során, és ezáltal segíti a szülőket a munkavégzés folytatásában, hogy ne kerüljön veszélybe a munkaviszonyuk.

⁽¹⁾ HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

- (5) „A Covid19-válság leküzdését és a gazdasági helyreállítást célzó intézkedésekről szóló tájékoztató jelentés” bértámogatási rendszert hozott létre az idegenforgalmi és az exportágazat számára, amely a kifejezetten az idegenforgalmi és az exportágazatra terjeszti ki a kényszerszabadságolt munkavállalók kompenzációs rendszerét. Az intézkedés igénybevételének feltétele, hogy a kedvezményezett fél bizonyítsa, hogy a forrásokat a bérköltségek fedezésére fogja felhasználni.
- (6) A hatóságok két bértámogatási programot vezettek be, amelyek az egészségügyi szakembereket és a kulturális ágazatban foglalkoztatottakat célozzák. A Lettország 2020. augusztus 7-i kérelmében említett, „A Covid19 terjedése miatt az államot ért fenyegetés és a járvány következményeinek megelőzését és visszaszorítását célzó intézkedésekről szóló törvény”, valamint „A Covid19-fertőzés következményeinek visszaszorításáról szóló törvény” és „Az állami költségvetési programon belüli «rendkívüli tartalékalap» pénzügyi forrásainak elosztásáról szóló 303. sz. kormányrendelet” alapján a bértámogatási programok vissza nem térítendő támogatást nyújtanak az egészségügyi és a kulturális ágazatnak a kényszerszabadságon lévő munkavállalók bérfizetési támogatása érdekében. Mindkét program feltétele, hogy a támogatásokat a bérköltségek fedezésére használják fel.
- (7) Végezetül Lettország két egészségüggyel kapcsolatos intézkedést vezetett be. A Lettország 2020. augusztus 7-i kérelmében említett, „Az állami költségvetési programon belüli «vészhelyzetekre képzett alapok» pénzügyi forrásainak elosztásáról szóló 79., 118. és 220. sz. kormányrendelet” alapján a hatóságok megemelték az egyéni védőeszközökre és egyéb orvosi eszközökre fordított egészségügyi kiadásokat a közalkalmazottak, különösen az egészségügyi dolgozók egészségének és biztonságának biztosítása érdekében. Ezenkívül a Lettország 2020. augusztus 7-i kérelmében említett, „A kiemelt intézmények és szükségletek listáján szereplő intézmények járványügyi biztonságának biztosításához szükséges forrásokról szóló, 2020. június 9-i 380. sz. kormányrendelet” szerint a kormányzati hatóságok a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos betegbiztosítási ellátást fizettek, vagyis a kormányzati hatóságok betegszabadság-támogatást fizetettek azon személyeknek, akik az otthoni vagy önkéntes karanténra vonatkozó követelmény miatt nem tudtak dolgozni. A betegbiztosítási ellátás egy részét általában a munkáltatónak kellene kifizetnie, míg e rendszer keretében az állam a teljes költséget megtérítette.
- (8) Lettország teljesíti az (EU) 2020/672 rendelet 3. cikkében a pénzügyi támogatás igénylésére vonatkozóan meghatározott feltételeket. Lettország megfelelő bizonyítékokat nyújtott be a Bizottsághoz arra vonatkozóan, hogy 2020. február 1-je óta 212 808 280 EUR-val növekedtek a tényleges és tervezett közkiadások a következőkhöz közvetlenül kapcsolódó összegek emelkedése miatt: a kényszerszabadságolt munkavállalók kompenzációs rendszere és a kapcsolódó támogatási rendszerek, az exportágazat, az egészségügyi szakemberek és a kulturális ágazat dolgozóira vonatkozó bértámogatási rendszer. Ez hirtelen bekövetkezett és nagymértékű növekedést jelent, mivel az új intézkedések a lettországi vállalkozások és munkaerő jelentős hányadát érintik. Lettország a megemelt kiadásból 20 108 280 EUR-t szándékozik önfinanszírozás útján rendezni.
- (9) Az (EU) 2020/672 rendelet 6. cikkének megfelelően a Bizottság konzultált a lett hatóságokkal, és ellenőrizte a 2020. augusztus 7-i kérelemben említett csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez, valamint a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos egészségügyi intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó tényleges és tervezett kiadások hirtelen és nagymértékű növekedését.
- (10) Következésképpen pénzügyi támogatást kell nyújtani annak érdekében, hogy Lettország segítséget kapjon a Covid19-világjárvány okozta súlyos gazdasági zavarok társadalmi-gazdasági hatásainak kezeléséhez. A Bizottságnak – a nemzeti hatóságokkal szoros együttműködésben – el kell fogadnia a részletek és részfolyósítások futamidejére, nagyságára és rendelkezésre bocsátására vonatkozó határozatokat.
- (11) E határozat nem sértheti az egységes piac működésének torzulásaira vonatkozó bármely, különösen a Szerződés 107. és 108. cikke alapján lefolytatandó eljárás eredményét. E határozat nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy a Szerződés 108. cikkével összhangban értesítsék a Bizottságot az állami támogatások lehetséges eseteiről.
- (12) Lettországnak rendszeresen tájékoztatnia kell a Bizottságot a tervezett közkiadások végrehajtásáról annak érdekében, hogy a Bizottság fel tudja mérni, hogy milyen mértékben valósultak meg ezek a kiadások.
- (13) A pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó határozat elfogadása során a Tanács – az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvének alkalmazása mellett – figyelembe vette Lettország meglévő és várható szükségleteit, valamint az (EU) 2020/672 rendelet alapján más tagállamok által már benyújtott vagy benyújtani tervezett, pénzügyi támogatás iránti kérelmeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Lettország teljesíti az (EU) 2020/672 rendelet 3. cikkében meghatározott feltételeket.

2. cikk

(1) Az Unió Lettország rendelkezésére bocsát legfeljebb 192 700 000 EUR összegű hitelt. A hitel maximális átlagos futamideje 15 év.

(2) Az e határozat által nyújtott pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartama az e határozat hatálybalépését követő első naptól számított 18 hónap.

(3) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást legfeljebb nyolc részletben bocsátja Lettország rendelkezésére. Egy-egy részlet kifizetése egy vagy több részfolyósítással történhet. Az első részlet keretében végrehajtott részfolyósítások futamideje meghaladhatja az (1) bekezdésben említett maximális átlagos futamidőt. Ebben az esetben a további részfolyósítások futamidejét úgy kell megállapítani, hogy a maximális átlagos futamidő az összes részlet kifizetése után megfeleljen az (1) bekezdésben említetteknek.

(4) Az első részletet az (EU) 2020/672 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében előírt hitelmegállapodás hatálybalépésétől függően kell rendelkezésre bocsátani.

(5) Az (EU) 2020/672 rendelet 4. cikkében említett uniós finanszírozás költségeit az egyes részletek tekintetében, valamint az e cikk (1) bekezdése alapján nyújtott hitelhez kapcsolódó finanszírozásból adódóan az Unió részéről felmerült díjakat, költségeket és kiadásokat Lettország viseli.

(6) A részletek nagyságáról és rendelkezésre bocsátásáról, valamint a részfolyósítások összegéről a Bizottság dönt.

3. cikk

Lettország a következő intézkedéseket finanszírozhatja:

- a) a kényszerszabadságolt munkavállalók kompenzációs rendszere „A Covid19 terjedése által érintett önfoglalkoztatók leállásiidő-támogatásáról szóló 2020. március 31-i 179. sz. kormányrendelet” és „A leállásiidő-támogatásra és a késedelmes adófizetés részletekben történő visszafizetésére, illetve annak legfeljebb három évig történő halasztására jogosult, a Covid19-válság által érintett munkáltatókról szóló 2020. március 26-i 165. sz. kormányrendelet” szerint;
- b) a leállásiidő-támogatási program „Az állami költségvetési programon belüli «nemzeti vészhelyzetekre képzett alapok» pénzügyi forrásainak elosztásáról szóló 236. sz. kormányrendelet” szerint;
- c) a gyermekek után járó munkavállalói kedvezmény, „Az állami költségvetési programon belüli «nemzeti vészhelyzetekre képzett alapok» pénzügyi forrásainak elosztásáról szóló 178. sz. kormányrendelet” szerint;
- d) az idegenforgalmi és az exportágazatnak nyújtott bértámogatási rendszer, „A Covid19-válság leküzdését és a gazdasági helyreállítást célzó intézkedésekről szóló tájékoztató jelentés” szerint;
- e) bértámogatási kifizetések az egészségügyi szakemberek és a kulturális ágazatban foglalkoztatottak számára, „A Covid19 terjedése miatt az államot ért fenyegetés és a járvány következményeinek megelőzését és visszaszorítását célzó intézkedésekről szóló törvény, valamint a Covid19-fertőzés következményeinek visszaszorításáról szóló törvény” és „Az állami költségvetési programon belüli «rendkívüli tartalékalap» pénzügyi forrásainak elosztásáról szóló 303. sz. kormányrendelet” szerint;
- f) az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos egészségügyi kiadások, „Az állami költségvetési programon belüli «vészhelyzetekre képzett alapok» pénzügyi forrásainak elosztásáról szóló 79., 118. és 220. sz. kormányrendelet” szerint;
- g) a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos betegbiztosítási ellátások, „2020. június 9-i A kiemelt intézmények és szükségletek listáján szereplő intézmények járványügyi biztonságának biztosításához szükséges forrásokról szóló 2020. június 9-i 380. sz. kormányrendelet” szerint.

4. cikk

Lettország 2021. március 30-ig, majd azt követően hathavonta tájékoztatja a Bizottságot a tervezett közkiadás végrehajtásáról mindaddig, amíg a tervezett közkiadást teljes mértékben végre nem hajtották.

5. cikk

Ennek a határozatnak a Lett Köztársaság a címzettje.

Ez a határozat azon a napon lép hatályba, amelyen a címzettet e határozatról értesítették.

6. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2020. szeptember 25-én.

a Tanács részéről
az elnök
M. ROTH
